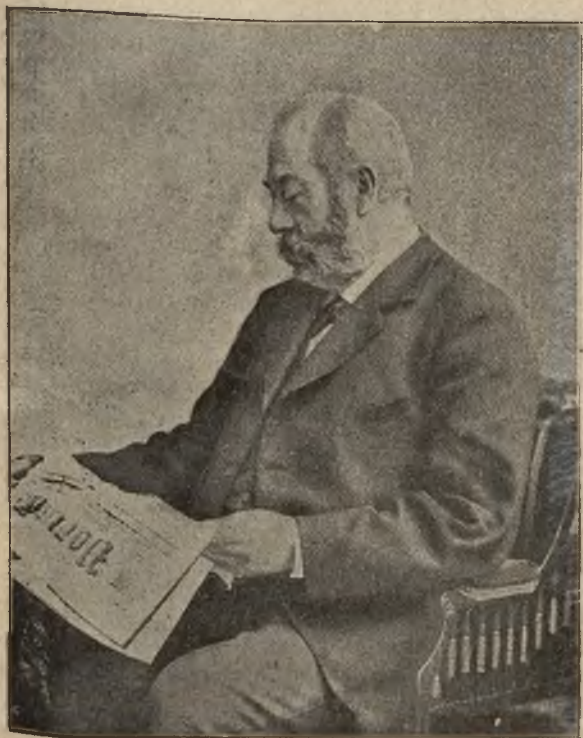

W czterdziestą rocznicę.

W lutym b. r. mija czterdzieści lat od chwili, gdy Zgromadzenie narodowe orzekło detonizację dynastji Bonapartych, po smutnym wyniku wojny

Dwaj parlamentarzyści: Paweł Singer.

francusko-pruskiej i jej następstwach. W dwa lata później zamknął oczy Napoleon III, znękany niepowodzeniami losu a wdowa po nim, ex-cesarzowa Eugenia żyje do dnia dzisiejszego, prowadząc żywot odosobniony, poświęcony modlitwom i dziełom chrześcijańskiego miłosierdzia.

Z okazji smutnej rocznicy przypominano sobie nieszczęśliwą staruszkę, która jak co roku tak i obecnie w dniu 20 stycznia zjechała do Mentony, aby w swej willi na Cap Martin spędzić zimowe miesiące. Cesarzowej towarzyszy nader szczupły dwór, na krok nie odstępował jej dama honorowa, panna d'Arnouville. Odziana w grubą żałobę, której nie zdejmowała od śmierci jedyne go syna, zwanego powszechnie księciem Lulu (zginął w kraju Zulusów w Afryce południowej), nadzwyczajną swą powagą i majestatycznym wyglądem budzi ogólne zainteresowanie, z uśmiechem przyjmuje objawy sympatii i współczucia, od czasu tylko do czasu padnie z poza ciemnych okularów jaśniejszy błysk, tych tak niegdyś wspaniale błyszczących oczu, które taki wpływ miały na przebieg ówczesnej polityki światowej.

Rodem właściwie Włoszka, wychowana zaś pod gorącym niebem Hiszpanii, przez matkę należy do rodziny szkockiej, która uciekła z kraju po upadku Stuartów. Od roku 1853 małżonka cesarza Napoleona III, który ją poślubił oczarowany jej wdziękami, zajmowała się polityką i szczególnie pod koniec rządów swego małżonka wywierała bardzo znaczny, ale też i szkodliwy wpływ na sprawę państwa, popierając z całej siły konserwatystów a zwalczając zjednoczenie Włoch. Jej głównie namowom przypisują wybuch wojny francusko-niemieckiej, która stała się grobem potęgi Bonapartych. Była to zresztą kobieta roztropna, energiczna i sprężysta.

Po wybuchu rewolucji w r. 1870 uciekła z Paryża i osiadła na wygnaniu w Anglii, gdzie zamieszkała w ofiarowanym jej przez królową Wiktorję zamku Chiselhurst, wydając znaczne sumy na podtrzymanie stronnictwa bonapartystów w kraju. Gdy ze śmiercią syna wszelkie nadzieje odzyskania tronu bezpowrotnie upadły, odbyła podróż na miejsce jego zgonu i przybrałszy nazwisko hr. Pierrefonds, usunęła się zupełnie od życia publicznego.

Cesarzowa pisze podobno pamiętniki, które mają być wydane dopiero po jej śmierci.

Z życia gadów podzwrotnikowych.

(Do ilustracji na str. 4).

Nie każdy, patrząc na naszą niewinną jaszczurkę, uganiającą po polach i pagórkach za muszkami i owadami, zdaje sobie sprawę, że pokrewne jej gady dochodzą nieraz kolosalnych rozmiarów i odznaczają się nadzwyczajną drapieżnością, że wspomnimy tylko

znane wszystkim krokodyle, gawwale, aligatory i kajmany, dosiegające niejednokrotnie nawet dziesięciu metrów długości. W najpóźniej odkrytej i najmniej też wobec tego znanej Australii napotyka się także na rozmaite okazy jaszczurczego rodu, nie tak wprowadzie wielkie, jak n. p. ich afrykańscy lub amerykańscy pobratymcy, w każdym jednak razie nie mogące ani nawet równać się z naszymi jaszczurkami, z których największa, jaszczurka zielona, dochodzi zaledwie niespełna czterdziestu centymetrów długości.

Pod australijskim niebem żyją jaszczurki, osiągnące pokaźną długość ponad dwa metry, odznaczają się zaś nadzwyczajną wojowniczością i żarłocznością. Jako przykład służyć może zamieszczona w niniejszym numerze ilustracja, sporządzona według amatorskiego zdjęcia jednego z naszych rodaków, bawiącego właśnie w Australii, a przedstawiająca dwa walczące ze sobą potwory z rodzaju *Goanna* lub *Goulds Monitor*.

Obydwa gady, podobnie jak i nasze europejskie jaszczurki, wybierające sobie na miejsce pobytu szczególnie wystawione na działanie promieni słonecznych zbocza pagórków, spotkały się ze sobą w skalistym wąwozie i natychmiast rozpoczęły ze sobą zażartą walkę na śmierć i życie, starając się o ile możności zadawać przeciwnikowi ukąszenia w okolicę nasady ogona, prawdopodobnie najczulsze miejsce jaszczurczego tułowia. W czasie tej walki tak się zacietrzewiły, iż myśliwy zbliżył się do nich na kilkanaście kroków, zrobił zdjęcia migawkowe i oczekiwał na rezultat walki, z każdą chwilą zaostrzając się coraz bardziej. Oba przeciwnicy (a może i przeciwniczki) rozporządzali jednakowoż równymi siłami, raz zwycięstwo przechylało się na jedną, to znowu na drugą stronę, walka pozostawała jednak nierozstrzygnięta, aż wreszcie znudzony oczekiwaniem myśliwy, położył jej kres, kładąc trupem jednego z zapaśników, drugi zaś zbiegł w popłochu.

Sensacyjne procesy polityczne: Dr. Włodzimierz Ochrymowicz, generalny oskarżiciel i zastępca prawny wydawców „Dziła”.

Niegdyś, w czasach przedpotopowych, znane z geologii olbrzymy świata zwierzęcego, których szczątki znajdujemy w formacji przeważnie kredowej i jurajskiej, należały także do typu gadów, a rodziny jaszczurek.

W czterdziestą rocznicę: Ex-cesarzowa Eugenia, udając się do willi w Cap Martin, opuszcza dworzec w Mentonie.